ढाडको तल्लो भाग दुख्ने समस्या भएकाहरूले गर्नुपर्ने र गर्न नहुने कुराहरू

Do's and Don'ts with Low Back Pain

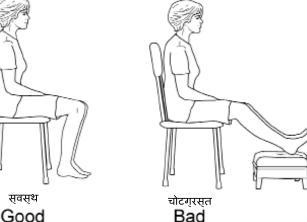
Sitting

Do:

- Sit as little as possible and then only for short periods.
- Place a supportive towel roll at the belt line of the back especially when sitting in a car.
- When getting up from sitting, keep the normal curves in your back. Move to the front of the seat and stand up by straightening your legs. Avoid bending forward at the waist.
- Try to keep the normal curves in your back at all times.

Don't:

- Do not sit on a low soft couch with a deep seat. It will force you to sit with your hips lower than your knees and will round your back. You will loose the normal curve in your back.
- Do not place your legs straight out in front of you while sitting (e.g. sitting in the bath tub).

बस्दा

गर्नुपर्ने कुराहरू:

- सकेसम्म कम बस्नुहोस् र थोरै अवधिका लागि मात्रै बस्नुहोस्।
- विशेषगरी गाडीमा बस्दा अडेस लगाउन सजिलोका लागि सिटिमा ढाडको तल्लो भागमा तौलिया बेरेर राख्नुहोस्।
- बसेर उठ्दा आफ्नो ढाडको सामान्य वक्रतालाई कायम राख्नुहोस्। सिटको अगाडिपट्टी सरेर आफ्नो खुट्टालाई सीधा पारेर उठ्नुहोस्। कम्मरबाट अगाडितिर नझुक्ने प्रयास गर्नुहोस्।
- सबै समयमा आफ्नो ढाडको सामान्य वक्रतालाई कायम राख्ने प्रयास गर्नुहोस्।

गर्न नहुने कुराहरू:

- गहिरौ सिट भएको होचो नरम सोफामा नबस्नुहोस्। त्यस्तो सोफामा बस्दा तपाईको कम्मर तपाईको घुँडाभन्दा तल जान्छ र तपाईको ढाड घोप्टो पर्छ। तपाईको ढाडको सामान्य वक्रता कायम रहँदैन।
- खुट्टा तेरसाएर नबस्नुहोस् (जस्तै, नुहाउन टबमा बसुदा)।

Standing

Do:

- If you must stand for a long period of time, keep one leg up on a foot stool.
- Adapt work heights.

Don't:

Avoid half bent positions.

उभाँदा

गर्नुपर्ने कुराहरू:

- तपाई लामो समयसम्म उभिनुपर्ने भएमा एउटा खुट्टाले खुट्टा अड्याउने सुटुलमा टेक्नुहोस्।
- काम गर्ने ठाउँको उचाई मिलाउनुहोस्।

गर्न नहुने कुराहरू:

निहुरनुपर्ने कामहरू नगर्नुहोस्।

Lifting

Avoid lifting if you can.

Do:

Use the correct lifting technique. Keep your back straight when lifting. Never stoop or bend forward. Stand close to the load, have a firm footing and wide stance. Kneel on one knee, keeping the back straight. Have a secure grip on the load and lift by straightening your knees. Do a steady lift. Shift your feet to turn and do not twist your back.

Don't:

- Do not jerk when you lift.
- Do not bend over the object you are lifting.

उचाल्दा

यदि सकिन्छ भने सामान उचाल्नुपर्ने काम नगर्नुहोस्।

गर्नुपर्ने कुराहरू:

 सामान उचाल्ने सही तरिका अपनाउनुहोस्। सामान उचाल्दा आफ्नो ढाड सीधा राख्नुहोस्। कहिल पनि अगाडितिर ननिहुरिनुहोस्। उचाल्नुपर्ने सामानको नजिक उभिनुहोस् र खुट्टा फट्याएर दरिलो पार्नुहोस्। ढाडलाई सीधा राख्दै एउटा चुँडाले भुइँमा टेक्नुहोस्। सामानलाई राम्रोसँग समातेर आफ्नो चुँडालाई सीधा पार्दै उचाल्नुहोस्। सीधा उचाल्नुहोस्। दायाँबायाँ चुम्न खुट्टा सार्नुहोस्; ढाड नबङ्ग्याउनुहोस्।

गर्न नहुने कुराहरू:

- सामान उचाल्दा झट्ट नउचाल्नुहोस्।
- आफूले उचाल्न लागेको सामानको माथि ननिहुरिनुहोस्।

Lying

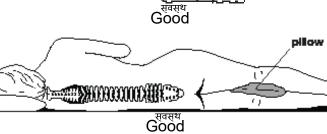
Do:

- Sleep on a good firm surface.
- If your bed sags, use slats or plywood supports between the mattress and base to firm it. You also can place the mattress on the floor, a simple but temporary solution.

 You may be more comfortable at night when you use a pillow for support.

Don't:

 Do not sleep on your stomach unless advised to do so by your doctor or physical therapist.

सुत्दा

गर्नुपर्ने कुराहरू:

- दरलोि सतहमा सुत्नुहोस्।
  - तपाईंको खाट लचक्क पर्छ भने, डसन र खाटको सतहको बीचमा काठको फल्याक वा प्लाइवुड राखेर खाटलाई दरिलो बनाउनुहोस्। तपाईंले डसनालाई भुइँमा ओछ्याएर सुत्न पनि सक्नुहुन्छ। यो सरल तर अस्थायी समाधान हो।
- तपाईंले राति सुत्दा सिरानीलाई सहाराको लागि प्रयोग गर्नुभयो भने तपाईंलाई बढी आराम महसुस हुन सक्छ।

गर्न नहुने कुराहरू:

तपाईंको चिकति्सक वा शारीरिक थेरापिस्टले त्यसो गर्न सल्लाह दिएको अवस्थामा बाहेक घोप्टो परेर नसुत्नुहोस्।

Bending forward

Do:

 Keep the natural curves of your back when doing these and other activities: making a bed, vacuuming, sweeping or mopping the floor, weeding the garden or raking leaves.

नहिराँदा

गर्नुपर्ने कुराहरू:

 निम्न लिखिति तथा अन्य क्रियाकलापहरू गर्दा आफ्नो ढाडको सामान्य वक्रतालाई कायम राख्नुहोस्। खाट मिलाउने, भ्याकुम लगाउने, कुचो लगाउने वा भुइँ पुछ्ने, बगैचामा झार ओखेल्ने वा झरेका पात सोर्ने।

Coughing and sneezing

Do:

 Bend backwards to increase the curve of your back while you cough or sneeze.

Driving a car

Do:

- Drive the car as little as possible. It is better to be a passenger than to drive yourself.
- Move the seat forward to the steering wheel. Your seat must be close enough to the wheel to keep the natural curves of your back. If your hips are lower than your knees in this position, raise yourself by sitting on a pillow.

खोक्दा र हाच्छिउँ गर्दा

गर्नुपर्ने कुराहरू:

 खोक्दा वा हाच्छिउँ गर्दा आफ्नो ढाडको वक्रतालाई वृद्धिगिर्न पछाडितिरि ढल्किनुिहोस्।

गाडी चलाउँदा

गर्नुपर्ने कुराहरू:

- गाडी सकेसम्म कमै चलाउनुहोस्। आफैले गाडी चलाउनुभन्दा गाडीमा यात्रुको रूपमा बस्नु उचित हुन्छ।
  - सिटलाई स्टरिङ व्हीलतिर सार्नुहोस्। तपाईंको सिट तपाईंको ढाडको सामान्य वक्रता कायम रहनेगरी स्टरिङ व्हीलको नजिक हुनुपर्दछ। यसरी बस्दा तपाईंको कम्मर तपाईंको चुँडाभन्दा तल जान्छ भने सिटमा सिरानी राखेर बस्नुहोस्।

Exercises for low back pain

Safety Guidelines

- An increase in your low back pain can be expected with these exercises. This is acceptable as long as your leg symptoms are not increasing.
- If while doing these exercises, your pain worsens or you have new pain or symptoms, stop the exercises and discuss your symptoms with your doctor or physical therapist.
- Stop exercising and let your doctor or physical therapist know right away if you have any change in your bowel or bladder control or any increase in weakness in your leg or foot.

ढाडको तल्लो भाग दुख्ने समस्या भएकाहरूका लागि व्यायाम

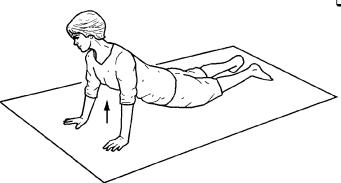
सुरक्षा नरिदेशनहरू

- यी व्यायामहरू गर्दा तपाईंको ढाडको तल्लो भाग झन बढी दुख्न सक्छ। तपाईंको खुट्टाको दुखाई वा कमजोरी बढेको अवस्थामा बाहेक यसले खासै फरक पर्दैन।
- यी व्यायामहरू गर्ने क्रममा, तपाईंको दुखाई बढेमा वा तपाईंलाई अरू ठाउँमा दुख्न थालेमा वा अन्य लक्षणहरू देखिएमा, व्यायाम गर्न बन्द गर्नुहोस् र आफूमा देखिएका लक्षणहरूको बारेमा आफ्नो चिकित्सिक वा शारीरिक थेरापिस्टसँग कुरा गर्नुहोस्।
- तपाईंको दिसा पिसाब नियन्त्रणमा कुनै पनि परिविर्तन देखिएमा वा तपाईंको खुट्टा वा पैतलाको कमजोरी बढेमा व्यायाम गर्न बन्द गर्नुहोस् र आफ्नो चिकित्सिक वा शारीरिक थेरापिस्टलाई जानकारी गराउनुहोस्।

Exercises

☐ Press-Ups:

Keep your back and buttocks relaxed and use your arms to press up. Concentrate on keeping your hips down and push up your upper body as high as possible.

व्यायामहरू

🔲 प्रेस-अप:

आफ्नो ढाड र पुट्ठा (नितम्ब भाग) लाई खुकुलो पार्नुहोस् र आफ्नो हात भुइँमा टेकेर आफ्नो माथिल्लो शरीरलाई माथि धिकेल्नुहोस्। आफ्नो कम्मरलाई तल राख्नमा ध्यान दिनुहोस् र आफ्नो माथिल्लो शरीरलाई सकेसम्म माथि धिकेल्ने प्रयास गर्नुहोस्।

□ Double Knee to Chest:

Grasp both your knees with your hands and pull toward your shoulders. Hold the stretch for 1 second. Let your knees return, but keep them bent at arms length.

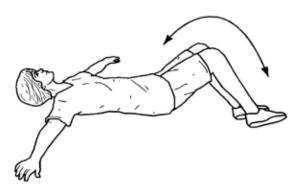

दुईटै घुँडा छातीसम्म लग्ने:

आफ्ना दुवै चुँडालाई हातले अठ्याउनुहोस् र आफ्नो काँध तर्फ तान्नुहोस्। यो आसनलाई 1 सेकेण्ड कायम राख्नुहोस्। आफ्ना चुँडालाई हातले भेट्ने दुरीसम्म तल झार्नुहोस्।

☐ Lumbar Spine Stretches:

Lie on your back. Bring your knees towards your chest. Rotate your knees towards the pain.

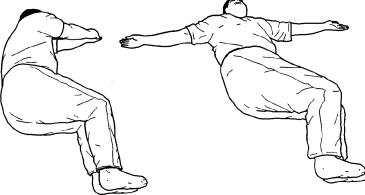

लम्बर स्पाइन स्ट्रेच:

उत्तानो परेर सुत्नुहोस्। आफ्ना घुँडालाई छाती तर्फ ल्याउनुहोस्। आफ्ना घुँडालाई दुख्ने भाग तर्फ घुमाउनुहोस्।

□ Side-lying Position:

Lie on your side and face forward. Have both arms straight in front and bend your knees. Turn your head as you move your top arm across your body as far as you can. Keep your arm in place and turn

your head back to the starting position. Look back again and turn your head farther if you can. Bring your head and arm back to the starting position. Relax and repeat 10 times on each side.

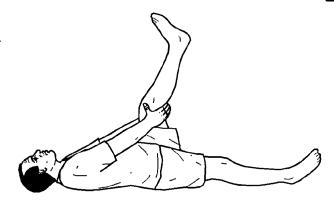
कोल्टे फर्केर सुत्ने आसनः

कोल्टे फर्केर सुत्नुहोस् र सीधा अगाडि गेर्नुहोस्। आफ्ना दुवै हातलाई सीधा अगाडि राख्नुहोस् र आफ्ना घुँडा खुम्चाउनुहोस्। माथिपट्टीको हातलाई सकेजति दूरीसम्म अर्कोतिर लाँदै आफ्नो टाउको पनि घुमाउनुहोस्। हातलाई सोही अवस्थामा राखेर आफ्नो टाउकोलाई पहिलैकै अवस्थामा

लानुहोस्। फेर पिछाडि हेर्नुहोस् र आफ्नो टाउकोलाई सकेसम्म घुमाउनुहोस्। आफ्नो टाउको र हातलाई पहिलेकै अवस्थामा ल्याउनुहोस्। केही समय आराम गर्नुहोस् र प्रत्येक पट्टी 10 पटक दोहोर्याउनुहोस्।

□ Hamstring Stretch:

Lie on your back with your legs out straight. Raise your leg up and put your hands around the upper leg for support. Slowly straighten the raised knee until you feel a stretch in the back of the upper leg. Hold, then relax and repeat 10 times on each leg.

ह्यामस्ट्रिङ स्ट्रेच:

खुट्टालाई सीधा राखेर उत्तानो परेर सुत्नुहोस्। आफ्नो खुट्टालाई उठाउनुहोस् र आफ्नो हातले खुट्टाको माथिल्लो भागमा समातेर सहारा प्रदान गर्नुहोस्। खुट्टाको माथिल्लो भागको पछाडिपट्टी तन्केको आभास नहुँदासम्म उठाएको घुँडालाई बिस्तारै सोझ्याउनुहोस्। यस आसनलाई केही बेर कायम राख्नुहोस्, आराम गर्नुहोस् र प्रत्येक खुट्टामा 10 पटक दोहोर्याउनुहोस्।

□ Standing Arch:

Stand with your feet apart and hands on the small of your back with fingers pointing backwards. Bend backwards at the waist, supporting the trunk with your hands. Keep your knees straight. Hold for 5 seconds. Repeat 3 to 5 times.

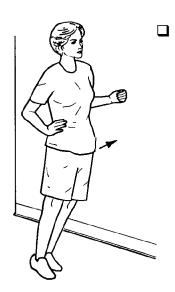

उभिएर ढाड तन्काउने:

आफ्नो खुट्टालाई फट्याएर उभिनुहोस् र औलालाई पछाडितरि फर्काएर हातले कम्मरमा अठ्याउनुहोस्। आफ्नो हातले ढाडलाई सहारा दाँदै कम्मरबाट पछाडितरि ढल्किनुहोस्। आफ्ना चुँडालाई सीधा राख्नुहोस्। यो आसनलाई 5 सेकेण्डसम्म कायम राख्नुहोस्। 3 देखि 5 पटक दोहोर्याउनुहोस्।

□ Side Glides:

Stand at a right angle to the wall about 2 feet out from the wall. Lean your shoulder into the wall. Move your hips toward the wall, keeping your legs together and your knees straight. Return to the starting position.

साइड ग्लाइड:

भित्ताबाट लगभग 2 फटिको दूरीमा सीधा उभिनुहोस्। आफ्नो काँधलाई भित्तातिर ढल्काउनुहोस्। आफ्नो खुट्टालाई जोडेर तथा घुँडालाई सीधा राखेर आफ्नो कम्मरलाई भित्तातिर लैजानुहोस्। सुरूको अवस्थामा फर्कनृहोस्।

© 2013 - June 29, 2017, Health Information Translations.

Unless otherwise stated, user may print or download information from www.healthinfotranslations.org for personal, non-commercial use only. The medical information found on this website should not be used in place of a consultation with your doctor or other health care provider. You should always seek the advice of your doctor or other qualified health care provider before you start or stop any treatment or with any questions you may have about a medical condition. The Ohio State University Wexner Medical Center, Mount Carmel Health System, OhioHealth and Nationwide Children's Hospital are not responsible for injuries or damages you may incur as a result of your stopping medical treatment or your failure to obtain treatment.